

מספר פעמים בשבועות האחרונים נכשלה משטרת ישראל בצורה חמורה. היה זה השקיני משטרה הופיעו בפני שופטים, ונשבעו כי למשטרה יש יסוד סביר להניח כי האנשים שהם מבקשים את מעצרו, מעורבים בפרשות רצח חמורות.

כך היה כאשר ביקשה המשטרה את מעצרו של מאיר אזולאי, חושב רמלה, כחשוד בהשתתפות ברצח השוטף וייצמן בתל-אביב, וכך היה כאשר ביקשה את מעצרו של סרן הצנחנים (מיל.) אורי לוי, כחשוד בהשתתפות ברצח אילן אשורוב.

בשני מקרים אלה, כמו במקרים קודמיים בהם ביקשה המשטרה את מעצרו של חשודים ברצח אילן אשורוב, שיחררה המשטרה את החשודים תוך זמן קצר, אחרי שהתברר לה שאין כל יסוד לחשודי תיה. פרשיותיהם של מאיר אזולאי ואורי לוי חמורות במיוחד, כיוון שבשני מקרים אלה נראה כי המשטרה נפלה במלכודת שטמנו לה עבריינים אחרים, שהזינו אותה במידע כוזב במתכוון, גרמו בכך נזק בלתי ניתן לתיקון לשני החשודים שחפותם התבררה רק כעבור זמן. אבל בינתיים פורסמו שמותיהם בעיתונים, תמונותיהם התנוססו בראש חוצות, הכתם בו הוכתמו בגלל מעצריהם ביד המשטרה אינו ניתן לטישטוש בנקל.

הבעיה אינה רק בעיה של המשטרה, זוהי בעיה חברתית, תחיקתית ודמוקרטית, המעמידה בדילמה חמורה את כל מי שיזכיות היסוד של האזרח יקרות לו, כעתונאים מעיקה עלינו בעיה זו במיוחד. שכן, אחרי שבעקבות חשדות של המשי טרה, שקציניה מעידים בשבועה על מידת ביסוסם, מפרסמת העתונות על חשוד כלשהו ועל ההאשמות שהוא נחשד בהן, לא תועיל כל התנצלות כאשר מתברר שחשדותיה של המשטרה היו חסרי ביסוס.

לוי במעצר

מי יפצה קורבן שווא?

העולם הזה מקפיד לציין במקרים כאלה כי החשוד הוא בחזקת חשוד בלבד, וכי כל מה שמייחסים לו טרם הוכח והוא בגדר השערה בלבד.

פונמיות הנועצר - זנות יסוד

הבעיה היא שלא תמיד אפשר לבוא אל המשטרה בטענות במקרים כאלה. חובתה של המשטרה היא לבדוק כל פירור של מידע המגיע לידה בקשר לחקירות שהיא מנהלת. אין כל דרך אחרת לברור בין מידע כוזב ואמיתי מאשר מעצרו של חשודים וחקירתם.

מי שבא כיום לטעון כי לאור התקלות שארעו לאחרונה יש לאסור את פירסום שמותיהם של חשודים הנעצרים לחקירה עד להגשת כתב-אישום נגדם, חי בעולם של הזיות ואשליות. זוהי גזירה שלא תעמוד במבחן המציאות ושעתונות חופשית אינה יכולה להסכים לה. לפי הצעה כזו אסור היה כיום, למשל, לפרסם מי הוא היפאני שנעצר בלוד אחרי ליל הדמים שם, כיוון שכל עוד לא נערך משפטו הוא בחזקת חשוד בלבד, מבחינת החוק היבש.

עוד יותר מזאת: אין כל ערובה שכאשר מוזנים את המשטרה במידע מוטעה, יתברר הדבר כבר בחקירה הראשונית. לפעמים עלולה הטעות להתגלות גם אחרי הגשת כתב-האישום, כך שתקנה כזו לא תועיל בדבר.

מצד שני עלולה תקנה שתאסור פירסום שמות חשודים הנעצרים לחקירה, לגרום לפגיעה רבה יותר חמורה לדמוקרטיה ואולי אף לפרטים. היא עלולה להביא למצב בו תוכל המשטרה לעצור את כל מי שתחפוץ בכך ללא כל פיקוח ציבורי. איסור פירסום שמות עצורים, עלול להביא בתנאים מסויימים להתדרדרות עד כדי שימוש בנשק המעצר לצרכים פוליטיים.

קל לתאר מצב בו ירצה שר משטרה פלוגי של מפלגה מסויימת למנוע פעילות של עסקן פוליטי מתחרה. כל מה שהוא יצטרך לעשות הוא לבקש מהמשטרה לעצור בחשד מסויים. כיוון שלא ניתן יהיה לפרסם את דבר המעצר, ממילא אי אפשר יהיה להלחם בו בצורה פומבית וגלויה.

פומביות המעצר, בדומה לפומביות המשפט, היא אחת מזכויות היסוד של האזרח שבאה להגן עליו. כל מי שקורא להסלה פותח פתח לתופעות אנטי דמוקרטיות וטוטאליטריות.

כמו בכל תהליך דמוקרטי, הבא להגן על כלל החברה, יש יוצאים מהכלל, הנפגעים. על כך אין לבוא בטענות לא אל העתונות ולא אל המשטרה. זהו אחד מפגמי המשטר הדמוקרטי, שבסופו של דבר התועלת שבו מרובה על הנזק שהוא גורם למעטים. במקרה של מעצרי-שווא, כמו במקרה של אורי לוי, כאשר העולם הזה פירסם את פרשת מעצרו בעקבות המידע שהגיע למשטרה, ואורי לוי טוען כי פירסום זה גרם לו עוול — לא יכולה מערכת העולם הזה אלא להביע את צערה העמוק בלב שלם על הפירסום.

אבל חובתה של החברה היא לפצות את אלה הנפגעים ממעצרי שווא כשהם חפים מכל פשע. כשם שהמדינה מעניקה לעובדיה את הזכות להגנה משפטית על חשבון משלם המיסים, כך היא חייבת לחוקק חוק שיפצה כל אזרח ששמו הטוב ומעמדו נפגעו בשל תהליכי החקירה והמשפט. הדבר אינו נוגע רק לעצורים ששוחררו אחרי שלא אומתו החשדות נגדם. הוא יפה גם לגבי כל אלה שהמדינה תבעה אותם לדין פלילי ושיצאו זכאים וחפים מכל פשע בדין.

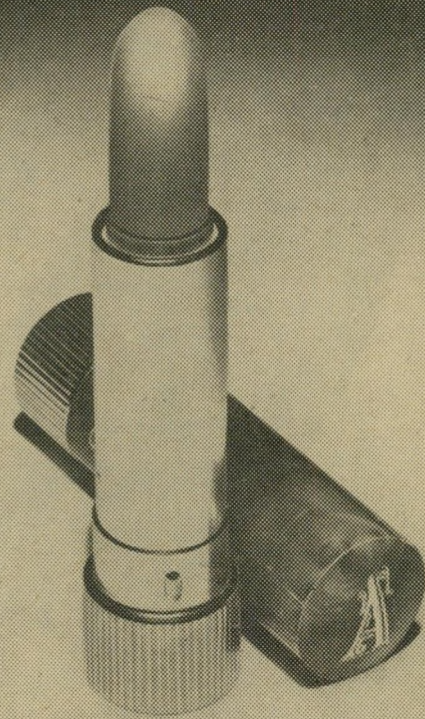
פולקעס גנובים ימתקו...

היום כולם עוברים להודו

„סחבתי“ פולקע מן המקור, אני אוהב פולקע של הודו בעיקר בגלל הטעם והתבלינים...

לגיוון התפריטים נא לפנות למועצה לענף הלול ת.ד. 124 ת"א-לקבלת חוברת מתכונים חינם.

השפתון החדש של הדס adas

תוצאה של כל מה שלמדנו על שפתונים נשים ו גברים.

פירסום ימט. צילום קרוי

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי • המערכת המינהלה: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא-דואר 136 • מען מברקי: עלמטרס • הדסוס החדש בע"מ. תיא, רח' בן-אביגדור • הפצה: גד בע"מ • גלוטות: צינוקורפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המויל: העולם הזה בע"מ.

Handwritten signature or logo.